

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ
ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ

สารนิพนธ์

ของ

ทิพเรศ ศรีนวลดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2543

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ
ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ

บทคัดย่อ
ของ
ทิพเรศ ศรีนวลดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2543

การศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของ นักศึกษาสาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม และศึกษา เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ สอนสาขาเลขานุการ โดยจำแนกตามสถานศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ ในเขตกรุงเทพมหานคร 3 แห่ง จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็น แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การ ทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ ผลการ วิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาที่เรียนสถานศึกษาต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการโดยรวมและด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ โดยรวมรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

BEHAVIOR OF SECRETARY TEACHERS AS PERCEIVED BY
THE DIPLOMA STUDENTS IN SECRETARY ADMINISTRATION
COMMERCIAL COLLEGES IN DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION

AN ABTRACT
BY

THIPPHAREJ SRINUALDEE

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

May 2000

The purposes of this Master Project was the study of proper behavior of the secretarial teachers by the secretarial students of diploma in secretarial field of commercial colleges, vocational education department in the field of academic domain, teaching domain, personal domain and merit of teacher and study of proper attitude of secretarial students to the proper behavior who taught in secretary education by separating colleges and the achievement of learning.

The group of population in study were 160 persons by 3 colleges in Bangkok.

The instrument was the study constructed by percentage, mean, standard deviation, F-test and comparative mean with one by one. Using the Scheffe's Method.

The finding of research were as follow:

1. The attitude of students to the proper of the secretarial teacher in the field of academic domain, teaching domain, personal domain, and merit of teacher was high level as a whole.
2. The differential colleges students were different the proper attitude of secretarial teachers in the field of teaching domain, personal domain and merit of teacher as statistically significant at 0.01 whereas academic domain as a statistically significant at 0.05
3. The differential of the learning achievement students had the attitude of proper behavior of the secretarial teachers were not different as a statistically significant at 0.05

คณะกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขา เลขานุการ ของนางทิพเรศ ศรีนวลดี แล้ว เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

กรรมการควบคุมสารนิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ุ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ุ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่ม
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)
..... หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

10 พฤษภาคม 2543

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ และ
รองศาสตราจารย์สำองค์ งามวิชา ประธานกรรมการสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุพีร์ ลิ้มไทย กรรมการสารนิพนธ์ และรองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการ
สารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 4 ท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์อภัย รัตนะรัต อาจารย์ณัฐศุภางค์ นพคุณ
รองศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ เลิศขยันดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม อุตกฤษฎ์
ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทำให้การวิจัย
ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรม สั่งสอน
วิชาความรู้อันทรงคุณค่า ตลอดจนกำลังใจจากเพื่อน ๆ ที่มีให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัย
ขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ
ของพ่อ แม่ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ชี้แนวทางที่ดี และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ทิพเรศ ศรีนวลดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
สมมุติฐานการวิจัย.....	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
วิทยาลัยพณิชยการ.....	6
พฤติกรรมที่พึงประสงค์.....	9
คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์.....	10
คุณสมบัติของครูสอนวิชาชีพ.....	15
คุณสมบัติของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	27
วิธีจัดกระทำข้อมูล.....	27
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	28
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล.....	31
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33

บทที่	หน้า
5. สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	48
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	48
กลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สรุปผลการค้นคว้า.....	49
การอภิปรายผล.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	54
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์.....	59
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบ.....	62
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม เรื่อง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา สาขาเลขานุการ.....	63
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	67

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	33
2. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยรวม และรายด้าน....	34
3. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามทัศนะของ นักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านวิชาการ เป็นรายชื่อ.....	35
4. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามทัศนะของ นักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในการสอน เป็นรายชื่อ.....	36
5. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามทัศนะของ นักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านบุคลิกภาพ เป็นรายชื่อ.....	37
6. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามทัศนะของ นักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านคุณธรรม เป็นรายชื่อ.....	38
7. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน...	39
8. เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ ที่มีสถานศึกษาต่างกัน ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ.....	41
9. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาที่มีสถานศึกษา ต่างกันในด้านวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	42
10. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาที่มีสถานศึกษา ต่างกันในการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	43
11. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาที่มีสถานศึกษา ต่างกันในด้านบุคลิกภาพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	44

ตาราง

12. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย พฤติกรรมที่พึงประสงค์
ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาที่มีสถานศึกษา
ต่างกันในด้านคุณธรรม จำแนกเป็นรายคู่.....45
13. การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย พฤติกรรมที่พึงประสงค์
ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาที่มีสถานศึกษา
ต่างกันโดยรวม จำแนกเป็นรายคู่.....46
14. เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ต่างกัน ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ.....47

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอาชีวศึกษา ในฐานะที่เป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งผลิตกำลังคนในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำลังคนระดับกลางที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นจะต้องมีการวางแผนและพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจสังคม และความต้องการทางด้านแรงงาน วิชัย ตันศิริ (2538 : ก) แต่การผลิตแรงงานเพื่อสนองความต้องการนี้มิใช่การเรียนรู้ทฤษฎีแค่พอทำงานได้เท่านั้น แต่จะต้องเป็นแรงงานที่สามารถทำงานได้และสามารถนำความรู้ทางวิชาการไปพัฒนาได้กล่าวคือ จะต้องผลิตคนให้ทำได้อย่างดี คิดได้อย่างดี และมีคุณธรรมที่ดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539 : 1) จากการวิเคราะห์แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) กรมอาชีวศึกษาพบว่าทรัพยากรบุคคลเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา X โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดให้คนทุกคนได้มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้สามารถอยู่ในครอบครัว ชุมชน สังคมไทย และสังคมโลกได้อย่างดี ในขณะเดียวกัน X เพื่อให้จุดมุ่งหมายสูงสุดประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูปการศึกษาใน 4 ด้าน คือ ปฏิรูปสถานศึกษา ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา หลักสูตรและกระบวนการการเรียนการสอน และปฏิรูประบบการบริหารการศึกษาตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้สนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศและสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว บุญชู มูลพินิจ (2539 : 19 - 20)

ดังนั้น อาชีพครูอาจารย์จึงเป็นอาชีพที่จะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งด้านความคิดและการกระทำ ครูจะต้องตั้งมั่นอยู่ในฐานะผู้รอบรู้สามารถสั่งสอนและอบรมศิษย์ในการดำเนินชีวิต การอาชีพ การแก้ไขปัญหาชีวิต ดังนั้นสังคมจึงยกย่องครูเป็นผู้ที่มีจริยธรรมอันสูงส่ง และคาดหวังว่าจะต้องระมัดระวังตนในด้านความประพฤติ การรักษาความดีเหนือกว่าอาชีพอื่น ๆ บุศรินทร์ ปัทมาคม (2536 : 45) เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการจัดการศึกษานั้น ครูเป็นผู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ทวีโภค เกษมศรี (2535 : 1) ให้ความเห็นว่า ครูเป็นตัวจักรสำคัญที่จะเกื้อหนุนให้การศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ถ้าครูบกพร่องไปแม้ว่าองค์ประกอบอื่น ๆ จะดีสักเพียงใดก็ตาม การจัดการศึกษาก็ล้มเหลวอย่างแน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บัญญัติ กุศลสถาพร (2534 : 224) ซึ่งกล่าวว่า ครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในระบบการศึกษา แม้ว่าเราจะพยายามลงทุนในด้านการปลูกสร้างอาคารเรียน การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การสอน ตลอดจนการสร้างหลักสูตรให้เลอเลิศเพียงใด การ

จัดการศึกษาจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ถ้าหากการเตรียมบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ครูไม่ดีพอ ธนู แสงศักดิ์ (2536 : 14) กล่าวไว้ว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็กให้เกิดความเจริญงอกงาม ครูมีลักษณะอย่างไร เด็กก็จะเป็นอย่างนั้น

หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งคือกรมอาชีวศึกษา รับผิดชอบการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิคให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสนองความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระโดยการจัดการศึกษาและฝึกอบรมใน 5 ประเภทวิชา คือ วิชาช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรมศาสตร์ และ ศิลปกรรม มีสถานศึกษาในสังกัดทั่วประเทศ 250 แห่ง กรมอาชีวศึกษา (2537 : 4 - 9)

วิทยาลัยพณิชยการมีอัตราการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการพัฒนาคุณภาพบุคลากร ครูอาจารย์ และผู้บริหาร ให้มีความรู้ ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 7 2535 - 2539 โดยมีมาตรการดังนี้ กรมอาชีวศึกษา (2537)

1. สร้างแรงจูงใจในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรเร่งพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และเทคโนโลยี
2. จัดให้มีหรือแสวงหาทุนการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง
3. ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามภารกิจของสถานศึกษา
4. ให้มีการศึกษา วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวิทยาการ และเทคโนโลยีเผยแพร่ความรู้แก่บุคลากร และศึกษาความต้องการในการพัฒนาของบุคลากร
5. พัฒนางองค์การและกลไกในการศึกษา ความต้องการในการพัฒนาบุคลากร การวางแผนบุคลากร พัฒนาและติดตามประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
6. ให้มีการกำหนด ทดสอบ และควบคุมมาตรฐานครูวิชาชีพในสาขาวิชาที่จำเป็น
7. ส่งเสริมให้มีการวางแผนการพัฒนาและการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ครูอาจารย์ และผู้บริหาร

จากปัญหาและมาตรการของกรมอาชีวศึกษา ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ เพื่อผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้นำผลวิจัยมาเป็นแนวทางจัดฝึกอบรมเพื่อปรับปรุงอาจารย์สาขาเลขานุการทั้งทางด้านวิชาการ การสอน บุคลิกภาพ และคุณธรรมทำให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุประสิทธิผลตามเป้าหมาย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของ นักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ 3 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ จำแนกตามสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๔ ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลจากการศึกษาค้นคว้าไปเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณา พัฒนาคณาจารย์ด้านการสอนเลขานุการ ให้เหมาะสม กับเพื่อการพัฒนา ตนเองให้เป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพที่เหมาะสม และ ความมีคุณธรรม ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามภารกิจ และบทบาทของครู ให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการเลขานุการ ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จากวิทยาลัยพณิชยการเซตุน จำนวน 52 คน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 49 คน และวิทยาลัยพณิชยการบางนา จำนวน 59 คน รวม 160 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ใช้ประชากรทั้งหมด 160 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของนักศึกษา

1.1 นักศึกษา ในสถานศึกษา 3 แห่ง

1.1.1 วิทยาลัยพณิชยการเซตุน

1.1.2 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

1.1.3 วิทยาลัยพณิชยการบางนา

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2.1 กลุ่มต่ำ	(ต่ำกว่า 2.00)
1.2.2 กลุ่มปานกลาง	(ตั้งแต่ 2.00 - 2.50)
1.2.3 กลุ่มสูง	(มากกว่า 2.50)

2. ตัวแปรตาม พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพาณิชย์การ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านวิชาการ
- 2.2 ด้านการสอน
- 2.3 ด้านบุคลิกภาพ
- 2.4 ด้านคุณธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1 อาจารย์

หมายถึง ผู้สอนรายวิชาในสาขาเลขานุการ จากวิทยาลัยพาณิชย์การเขตพุน วิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรี วิทยาลัยพาณิชย์การบางนา

2 พฤติกรรมที่พึงประสงค์

หมายถึง การแสดงออกทางด้านกริยาท่าทาง อุปนิสัย ความรู้ ความสามารถของอาจารย์เลขานุการ ตามทัศนะที่นักศึกษารับรู้ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม

2.1 ด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักศึกษาที่รับรู้จากความรู้ความสามารถของอาจารย์เลขานุการ ด้านเนื้อหาและ ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอน

2.2 ด้านการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักศึกษาที่รับรู้จากเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์เลขานุการไปสู่ผู้เรียน เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

2.3 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักศึกษาที่รับรู้จากกริยา อากาที่แสดงออกของอาจารย์เลขานุการในด้าน การแต่งกาย การพูด กริยา มารยาท

2.4 ด้านคุณธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักศึกษาที่รับรู้จากความมีเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี ของอาจารย์เลขานุการ

3 ทักษะ

หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกที่นักศึกษามีต่อพฤติกรรมของอาจารย์ที่แสดงออกมาตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4 พฤติกรรม

หมายถึง การแสดงออกในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม อันเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ

5 นักศึกษา

หมายถึง ผู้เรียนตามหลักสูตรสาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 วิทยาลัยพณิชยการพณิชยการเซตุน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการบางนา

6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หมายถึง ผลการเรียนของนักศึกษาที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ของทุกรายวิชา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทุกภาคเรียนถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 โดยแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ระดับ ดังนี้

กลุ่มต่ำ	(ต่ำกว่า 2.00)	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
กลุ่มปานกลาง	(ตั้งแต่ 2.00 - 2.50)	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
กลุ่มสูง	(มากกว่า 2.50)	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาสาขาเลขานุการที่เรียนสถานศึกษาต่างกัันมีทัศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกััน
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัันมีทัศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกััน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. วิทยาลัยพณิชยการ
2. พฤติกรรมที่พึงประสงค์
3. คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์
4. คุณสมบัติของครูสอนวิชาชีพ
5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยพณิชยการ

วิทยาลัยพณิชยการเป็นสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพณิชยกรรมสาขาพณิชยการและในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจรวมทั้งสิ้น 5 สถานศึกษา ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง คือ วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และจังหวัดพิษณุโลก 1 แห่ง คือ วิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิษณุโลก ผลิตนักเรียน นักศึกษาเพื่อประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ด้านการบัญชี การตลาด การขาย การเลขานุการ การเงินการธนาคาร คอมพิวเตอร์ธุรกิจ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และธุรกิจโรงแรม เป็นปริมาณที่เพิ่มขึ้นทุกปี

วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีชื่อเดิมว่าโรงเรียนวัดพระเชตุพนตั้งตรงจิตรวิทยาลัย สังกัดกองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2500 เพื่อรับนักเรียนที่ไม่มีที่เรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้เจรจาขอเช่าอาคารโรงเรียนตั้งตรงจิตรวิทยาลัย ซึ่งเป็นอาคาร 2 ชั้น 2 แถว อยู่บริเวณสังฆารามวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ท่าเตียน กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2511 โรงเรียนได้ย้ายมาอยู่ที่ 314 ถ.ประชาธิปไตย แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ และได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนวัดพระเชตุพนตั้งตรงจิตรวิทยาลัย เป็นโรงเรียนพณิชยการเชตุพน ใช้อักษรย่อ พ.ต. ปัจจุบัน มีอาจารย์สุมาลี จุลเจิม เป็นผู้อำนวยการ โดยได้เปลี่ยนคำนำหน้าชื่อ

เป็นวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ รวม 6 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาบริการธุรกิจโรงแรม กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ มี 7 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม สาขาวิชาธุรกิจประกันภัย และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ภาคสมทบ) อีก 3 สาขา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีนักเรียน-นักศึกษา รวมทั้งสิ้น 4,646 คน โดยเปิดสอนเป็น 2 ภาค คือ ภาคในเวลาราชการ และภาคนอกเวลาราชการ ระหว่างเวลา 07.10 - 21.00 น.

วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เดิมชื่อโรงเรียนพณิชยการธนบุรี จัดตั้งขึ้นมาด้วยความศรัทธาอุปถัมภ์ของพระคุณเจ้า พระมหาระมัต โชติปาโล (ระมัต มีพร้อม) ท่านเจ้าอาวาสวัดบางแวก เมื่อปี พ.ศ. 2496 ตั้งอยู่ที่ ณ วัดบางแวก แขวงคูหาสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ สังกัดกองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา ปัจจุบันวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา มีอาจารย์สายเดือน ตันตกานต์ เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย เปิดทำการสอน 2 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ มี 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ มี 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก ในแต่ละระดับเปิดสอนเป็น 2 ภาค คือ ภาคในเวลาราชการ และภาคนอกเวลาราชการ รวมจำนวนนักเรียน นักศึกษาทั้งสิ้น 5,151 คน

วิทยาลัยพณิชยการบางนา เดิมชื่อโรงเรียนพณิชยการบางนา สังกัดกองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา ตั้งอยู่ที่ริมถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร มีนายเสมอ เหมพงศ์พันธ์ เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย เปิดทำการสอน 2 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ มี 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาการเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ มี 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส. ภาคสมทบ) มี 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ รวมจำนวนนักเรียน นักศึกษาทั้งสิ้น 5,612 คน (กรมอาชีวศึกษา. 2543)

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาเลขานุการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชา
เลขานุการ ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้าง
ต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน		18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	61	หน่วยกิต
2.1 วิชาพื้นฐาน	(12 หน่วยกิต)		
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	(15 หน่วยกิต)		
2.3 วิชาชีพเลือก	(ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต)		
2.4 ฝึกงาน/โครงการงานโครงการวิชาชีพ	(4 หน่วยกิต)		
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
	รวมไม่น้อยกว่า	89	หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบ
เท่าในประเภทวิชาพณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ

เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคล
อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรืออาจหมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับ
จากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของ
สมรรถภาพสมอง

จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของ
สมรรถภาพสมองของบุคคลว่า เรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร
เช่น มีพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการ
ประเมินค่ามากน้อยอยู่ในระดับใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของ
ผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัยนั่นเอง ซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชา
ที่เรียน คือ

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ ความสามารถ ทางปฏิบัติ
หรือทักษะของผู้เรียนในด้านทักษะพิสัยนั่นเอง โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้เห็นเป็นผล

ปรากฏออกมา เช่น วิชาศิลปศึกษา วิชาพลศึกษา วิชาพิมพ์ดีด วิชาการปฏิบัติงานสำนักงาน เป็นต้น การวัดแบบนี้ต้องวัดโดยใช้ "ข้อสอบภาคปฏิบัติ" ซึ่งการประเมินผลจะพิจารณาที่วิธีปฏิบัติ และผลงานที่ปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการสอบวัด 2 ลักษณะ คือ การสอบแบบปากเปล่า และการสอบแบบให้เขียนตอบ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2529 : 29 - 30)

เกณฑ์การแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.50	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2.50	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2526 : 112) ให้ความหมายของคำว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมทุกอย่างของมนุษย์ทั้งที่เป็นการแสดงออก ซึ่งสังเกตได้และที่ถูกควบคุม ไม่แสดงออกมาให้เห็น เมื่ออาจารย์เป็นผู้แสดงออก จึงเป็นพฤติกรรมของอาจารย์

พฤติกรรม หมายถึง กริยาอาการ การกระทำ หรือกิจกรรมทุกชนิดของมนุษย์หรือสัตว์ ซึ่งกิจกรรมหรือการกระทำนั้นอาจเป็นการกระทำที่เฉพาะเจาะจงหรือไม่ก็ได้ หรืออาจเป็นกิจกรรมที่แสดงให้ปรากฏเห็นได้ หรือเป็นอากัปกริยาภายในซึ่งผู้อื่นไม่สามารถสังเกตเห็นหรือสังเกตเห็นได้ยาก เช่นความรู้สึกรัก การจำ การคิดก็ได้ ประสาท อิศปรีดา (2522 : 13)

ประชุม รอดประเสริฐ (2526 : 14) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง ลักษณะการกระทำที่อาจเป็นไปได้ทั้งการกระทำที่ดีหรือการกระทำที่ไม่ดี ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของมนุษย์ที่ได้กระทำไปโดยไม่รู้ตัว และการกระทำนั้น อาจจะมีทั้งการกระทำที่ดีและไม่ดี ในลักษณะที่ผู้อื่นสามารถที่จะสังเกตการกระทำนั้น ๆ ได้หรือไม่ก็ตาม

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของร่างกายหรืออินทรีย์ทั้งที่ทำโดยรู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว พฤติกรรมที่เกิดขึ้นนี้อาจรู้ได้ด้วยการสังเกตหรืออาจจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยในการสังเกตด้วยก็ได้ ชำรงศักดิ์ หมื่นจักร์ และศรีสง่า กรรณสูตร (2523 : 2)

ดังนั้น พฤติกรรมที่พึงประสงค์ หมายถึง กริยาอาการ การกระทำในสิ่งดี ด้านที่ดี ที่มนุษย์ได้กระทำ ซึ่งส่วนมากการกระทำนั้นอาจมาจากการรู้ตัว

คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์

กรมสามัญศึกษากำหนดคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ไว้ ดังที่ พระนอม แก้วกำเนิด (2531 : 56) ได้เรียบเรียงไว้ว่า

1. รู้จักและรับผิดชอบ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของครูด้วยความขยันหมั่นเพียรและเป็นผู้มีน้ำใจ
2. มีความรู้ มีความสามารถ และมีคุณธรรมน้ำใจในวิชาการ โดยเฉพาะด้านวิชาการ
3. มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในหลักสูตร จิตวิทยา และมีเทคนิคการสอน
4. มีความรู้ ความเข้าใจ และความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่
5. มีความรู้และความสามารถในการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคมของท้องถิ่นที่อาศัยอยู่
6. มีความมุ่งมั่นและอุดมการณ์ที่จะกระทำตนและทำงานเพื่อพัฒนาเยาวชน ท้องถิ่น โรงเรียน และชาติบ้านเมือง
7. มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดี และประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยของทางราชการและนโยบายของทางราชการ
8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นประชาธิปไตย สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
9. สร้างและพัฒนามาตรฐานชีวิตของคนและครอบครัว
10. มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านวิชาการและความประพฤติ บุคลิกภาพศีลธรรม วัฒนธรรม และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นครู

คุณลักษณะของครูที่ดีนั้นมีนักศึกษา นักวิชาการ และผู้วิจัยได้ให้แนวคิดใน รูปแบบที่คล้าย ๆ กัน ซึ่งสรุปลักษณะของครูที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้ แนวทางการปฏิรูปการฝึกหัด ครูไทย (2524 : 12 - 13)

1. มีความเป็นครู คือ ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักเมตตาปราณีเด็ก รักอาชีพครู ใฝ่รู้โลกทัศน์กว้าง รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีวุฒิภาวะ ยุติธรรม มีชีวิตที่สงบและเรียบง่าย มีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชนมากขึ้น

2. มีความรู้ดีในด้านต่อไปนี้

- 2.1 รู้วิชาเฉพาะอย่างลึกซึ้ง เหมาะสมตามระดับการศึกษาที่จะสอน
- 2.2 รู้วิชาชีพครู จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การวิจัยการประมวลผล
- 2.3 ความรู้ทั่วไป โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาสังคม วัฒนธรรม และการอนุรักษ์

ธรรมชาติ

3. มีความสามารถในการสอน วิธีการอบรม และการพัฒนา การเป็นผู้นำ ผู้ตาม และผู้ประสานงานที่ดี โดยได้รับการฝึกปฏิบัติเหมาะสมจนเกิดทักษะ

คือ

นอกจากนี้ในการประชุมสัมมนาดังกล่าวยังได้สรุปถึงคุณลักษณะของครูที่ต้องการไว้ดังนี้

1. มีคุณธรรม จรรยาบรรณ
 2. มีความสามารถในการสอน
 3. มีความสามารถในการวิจัย พัฒนา และเฝ้าหาความรู้
- คุรุสภาได้ออกระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2539

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอภาค
2. ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
3. ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์
5. ครูต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช่ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ
6. ครูย่อมพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านวิชาชีพครู ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ
7. ครูย่อมรัก และศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู
8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์
9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร (2532 : 40 - 43) ได้บันทึกเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานของครู ไว้ว่า ครูจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. ความรู้ด้านวิชาการ ความรู้ด้านนี้มีความสำคัญสำหรับผู้ที่เป็นครู
2. ความรู้ด้านวิชาครูหรือวิชาชีพ
3. ประสิทธิภาพและทักษะในการสอน ครูต้องมีความสามารถในการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพสังคม
4. มีคุณธรรมนิยม กล่าวคือ

4.1 อุดมคติของครู คือ ความตั้งใจในสิ่งที่ดีที่สุดที่ครูพึงยึดถือ ซึ่งได้แก่ ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักและศรัทธาในอาชีพครู ดำรงตนให้เหมาะสมกับสภาพของอาชีพครู ตั้งใจทำงานเพื่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติ โดยอุทิศตนให้กับการศึกษาด้วยความเต็มใจโดยไม่คำนึงถึงผลตอบแทน

4.2 วิทยานครู คือ ลักษณะอันเป็นแก่นแท้ในสภาวะของความเป็นครู ซึ่งได้แก่ ความอดทน อดกลั้นต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน มีความรัก และหวังดีต่อนักเรียน อบรมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีของสังคม ให้เกียรติแก่นักเรียนโดยไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะ ครอบครัว เพศและวัย และจะต้องเป็นผู้ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน จะต้องหมั่นสำรวจและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความรู้จริง และตั้งใจสอน จนเป็นแบบอย่างที่ดีได้

4.3 คุณธรรมครู คือ คุณสมบัติหรือความสามารถที่มีอยู่ในตัวครู ซึ่งได้แก่ การมีความรู้เพียงพอและถูกต้อง รับฟังและเคารพเหตุผลของผู้อื่น มีความยุติธรรม เสียสละ ตัดสินนักเรียนด้วยเหตุและผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4.4 จริยธรรมครู คือ การแสดงออกในสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ ได้แก่

1. ประพฤติตนดี เป็นแบบอย่างที่ดี
2. ให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมอาชีพด้วยกัน
3. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้มอบหมาย
4. แสดงกิริยาวาจาสุภาพ ใช้ภาษาสุภาพและถูกต้อง
5. ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ สามารถเข้ากับชนได้ทุกชั้นวรรณะ
6. สร้างความสัมพันธ์และความสามัคคีระหว่างครูและผู้ปกครอง
7. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเมตตา กรุณา อดทน ซื่อสัตย์ และสุภาพอ่อนโยน
8. รู้จักวิพากษ์วิจารณ์เพื่อปรับปรุงการศึกษา และการงานด้วยถ้อยคำที่สุภาพ
9. สร้างชื่อเสียงเกียรติคุณให้แก่ตนเอง เพื่อนร่วมงาน และสถาบัน
10. มีความสามารถทางการสอนให้นักเรียนเกิดความรู้จริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

วรศักดิ์ วรธมโม (2521 : 296 - 305) ได้เสนอความคิดเห็นว่า ธรรมะที่ทำให้เป็นครู โดยสมบูรณ์ดังนี้

1. ครูต้องเป็นผู้ที่มุ่งมั่นในเรื่องทางวิทยานครู คือ ครูไม่หวังผลตอบแทนจากศิษย์ มีความคิดว่า เมื่อช่วยเหลือผู้อื่นแล้วมีความรู้สึกอิ่มใจ เป็นสุขใจ
2. มีความเต็มใจที่จะสอนศิษย์ มีความพอใจในงานที่ตนทำ คือ มีความพึงพอใจในอาชีพครูนั่นเอง
3. ครูต้องเป็นพระโพธิสัตว์ คือ เป็นผู้ที่อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นแม้ว่าตัวเองยังไม่พ้นทุกข์ อุดมคติของพระโพธิสัตว์มีว่า “เราจะยอมลำบากเพื่อให้ผู้อื่นสบาย” คือ ไม่เห็นแก่ตัวนั่นเอง

4. หลักการสั่งสอน สรุปรวีสอน 3 ประการ ดังนี้

- 4.1 โดยการพูด คือ กล่าวตักเตือน หรือใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ

- 4.2 โดยการปฏิบัติให้ดู คือ เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตัว เสียสละ รู้จัก
ข่มใจ ระวังอารมณ์จากความโลภ โกรธ หลง ไม่ดี้อริ้น เอาแต่ใจตัว มีความเป็นอยู่
ง่าย ๆ ไม่ฟุ้งเฟ้อย สุรุษสุร่าย มีมารยาททางกาย วาจาดี
- 4.3 โดยการแสดงความสุขให้ดู คือแสดงอาการไม่มีทุกข์ คือมีแต่ความยิ้มแย้มแจ่มใส
ไม่เป็นทุกข์ เป็นผู้หมดปัญหาของชีวิต เสียสละให้อภัย ชีวิตมีแต่ความสุข อัน
เป็นผลมาจากการปฏิบัติธรรม ทำให้คนอื่นอยากคบหาสมาคม เพราะไม่เป็นพิษ
เป็นภัยกับใคร

องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงกำหนดลักษณะครูดีไว้ 7 ประการ ดังนี้ วรรคกดี เพียรชอบ
(2523 : 35 อ้างอิงมาจากพระไตรปิฎก) สรุปเอาไว้ คือ

1. ปิโย คือ การทำตัวให้เป็นที่รักแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป
2. ครุ คือ การเป็นบุคคลที่มีความหนักแน่น มีจิตที่มั่นคง กอปรด้วยความรู้ณาการพ
3. ภาวนีโย คือ การเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นผู้มีความประพฤติอันดีงาม
4. วตฺตา จ คือ เป็นผู้มีความมานะในการตักเตือนสั่งสอนโดยไม่เกรงกลัวว่าจะถูก
เกลียดหรือโกรธ มีความเฉลียวฉลาดในการใช้คำพูด
5. วจนฺกุขโม คือ ความเป็นผู้มีอารมณ์อดทนต่อถ้อยคำโดยมีเจตนาดีเป็นที่ตั้ง
6. คมฺภีรญฺจ กถ กตฺตา คือ การรู้จักสอนจากง่ายไปหายาก หรือมีความคิดลึกซึ้งขึ้น
โดยลำดับ
7. โน จฏฺฐาเน นิโยชเย คือ การรู้จักแนะนำในทางที่ถูกที่ควร ไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย
การวิจัยที่น่าสนใจเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดี ของเฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2520 :

367 - 374) สรุปได้ว่ามีลำดับสำคัญด้านต่าง ๆ คือ

1. คุณธรรมและความประพฤติ
2. การเป็นพลเมืองดี
3. การอบรมแนะนำ ปกครอง
4. การสอน
5. มนุษยสัมพันธ์
6. บุคลิกลักษณะ
7. สุขภาพจิต
8. วิชาการ

สำหรับครูที่มีคนชอบมากที่สุด คือ ครูที่ตั้งใจสอน เข้าใจสอน เข้าใจและเป็นกันเอง
ยุติธรรม ตรงต่อเวลา เสียสละและมีเมตตาธรรม

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะครูดีของเจสียว บุรีภักดี และคณะ ในแหล่งเดียวกันนี้ ในด้านของนักเรียนนั้นได้แสดงความคิดเห็นและให้อันดับความสำคัญของลักษณะครูที่นักเรียนชอบมากที่สุดไว้ดังนี้

1. สอนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง
2. เป็นกันเองกับนักเรียน เข้าใจกับนักเรียนได้
3. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
4. มีความปรารถนาดีต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน
5. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้อง
6. ใช้ตัวอย่างข้อเปรียบเทียบและความจริงใจในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
7. บรรยายเรื่องเกี่ยวข้องกับแม้ว่าจะอยู่นอกเหนือจากเนื้อหา

เป็นที่สังเกตได้ว่า คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์นั้นจะต้องประกอบไปด้วยความประพฤติที่เป็นแบบอย่างได้ สนใจศึกษาหาความรู้ กระตือรือร้น มีอารมณ์ขัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพัตรา มาศดิตถ์ (2532 : 17) ซึ่งให้ทัศนะว่า ครูที่สังคมพึงประสงค์นั้นจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมในด้านคุณธรรม จริยธรรม และจะต้องมีความรู้ดีในด้านต่าง ๆ เป็นคนที่เสียสละ

ในเรื่องเดียวกันนี้ ชาญชัย อินทรประวัติ (2523 : 32 - 33) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการสอนของครูที่พึงประสงค์ไว้ 10 ประการ คือ

1. ก่อนทำการสอน ครูต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียน
2. ในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ส่วนร่วมแสดงออก
3. ควรสอนทีละเรื่อง โดยสอนจากเรื่องที่ใกล้ตัวไปหาไกลตัว
4. ครูควรแจ้งผลการกระทำของนักเรียนเป็นระยะ ๆ เช่น การทดสอบ การส่งการบ้าน
5. ครูจะต้องรู้จักการเสริมแรงด้วยการกล่าวชมเชย หรือให้รางวัลตามความเหมาะสม
6. ครูจะต้องให้นักเรียนฝึกตนเองบ่อย ๆ
7. ครูต้องพยายามปรับปรุงบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสมและสร้างบรรยากาศให้เป็นประชาธิปไตย
8. ครูควรจัดสภาพการสอนให้มีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด
9. ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
10. ครูควรสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกแก่นักเรียน

เลห์แมน และ มีเรนส์ Lehmann and Mehrens (1971 : 136) ได้สรุปการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเวสเทอร์น วอชิงตัน สเตท จำนวน 443 คน นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูในอุดมคติ ว่ามีเกณฑ์ที่สำคัญมากที่สุด 5 ประการ คือ

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางทั้งความรู้ขั้นมูลฐานและความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน
2. มีความสนใจในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง และมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าในวิชาที่สอน
3. มีความยืดหยุ่นและมีความสามารถที่จะเสนอบทเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและสนองความต้องการของผู้เรียน
4. เตรียมการสอนอยู่เสมอในวิชาที่ตนสอน กำหนดหัวข้อวิชาที่สอน กำหนดวัตถุประสงค์ ตลอดจนรายชื่อหนังสืออ้างอิง
5. ใช้ศัพท์ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการอธิบายอย่างชัดเจน แจ่มแจ้ง สอนโดยคำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียน

โดยสรุปจากแนวคิดดังกล่าวแล้วข้างต้น ลักษณะของครูอาจารย์ที่ดี จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้มีในบุคคลที่ประกอบอาชีพเป็นครูอาจารย์ อันมีลักษณะภายในคือความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบหรืออุดมคติ รวมทั้งสมรรถภาพในอาชีพ และลักษณะภายนอกได้แก่ บุคลิก ลักษณะทั่วไปที่ปรากฏอันบ่งถึงลักษณะภายในนั้นสังเกตได้ ซึ่งย่อมจะสร้างเสริมให้ดีขึ้นได้ ตลอดจนปรับปรุงพัฒนาให้มีสมรรถภาพที่ดีขึ้น

คุณสมบัติของครูสอนวิชาชีพ

กรมอาชีวศึกษา (2521 : 7) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการจัดศึกษาสายอาชีพ ได้กล่าวถึงครูสอนวิชาชีพว่า มีลักษณะที่แตกต่างจากครูสอนวิชาสามัญ และครูสอนวิชาชีพจะดำเนินการสอนให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตามเนื้อหาหลักสูตร จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ทักษะในการทำงาน
2. เป็นผู้มีความประพฤติในทางอาชีพมาแล้วพอสมควร
3. เป็นผู้มีความตั้งใจดี เป็นตัวอย่างอันดีของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางที่จะอบรมนักเรียนได้เป็นอย่างดี
4. เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการสอน มีหลักวิชาครู รู้จักใช้อุปกรณ์การสอนและเข้าใจหลักการวัดผลที่ดี
5. เป็นผู้ชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน

ในการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ซึ่ง สกิตยวงศ์วารินทร์ (2525 : 264) ได้กล่าวถึงการสอนทักษะว่า ต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. สถานการณ์ในการฝึก ควรเป็นสถานการณ์ที่แท้จริงหรือเหมือนของจริงที่สุด

2. ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนในสถานการณ์หลาย ๆ แบบ เพื่อจำแนกสิ่งที่สำคัญได้ถูกต้อง
3. ผู้สอนควรทดลองสาธิตให้ผู้เรียนได้ดูเป็นตัวอย่าง
4. ต้องฝึกหัดและปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

การเรียนการสอนวิชาชีพนั้น ลักษณะวิชาส่วนใหญ่เป็นทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และฝึกปฏิบัติจริงอาจารย์ผู้สอนต้องมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีคุณธรรม และจริยธรรม มีความพร้อมทั้งสติปัญญาที่จะแก้ไขปัญหา และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของสังคม การเมือง เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม อาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่โดยตรงที่จะผลิตนักศึกษาให้มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาการเลขานุการ ก็เช่นเดียวกับครูผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม จะต้องสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ต้องทุ่มเทแรงกาย แรงใจและอุทิศเวลาให้กับผู้เรียนให้ได้รับความรู้ ความคิด และทักษะพิเศษรู้ กงทน (2528 : 31) เพราะว่าผลการศึกษาอยู่ที่การเรียนการสอน และการอบรมสั่งสอน สมเกียรติ กอบัวแก้ว (2535 : 2) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการใช้กระบวนการเทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมกับความต้องการทางสังคม เพื่อให้สามารถออกไปประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กรมการฝึกหัดครู (2536 : 133)

วิฑูรย์ อุปถัมภ์ (2530 : ข - ค) ศึกษาสมรรถภาพของอาจารย์ผู้สอนในวิชาชีพในวิทยาลัยครู พบว่า มีสมรรถภาพที่จำเป็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะและเจตคติ ได้แก่
 - 1.1 มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่
 - 1.2 มีความเสียสละอุทิศเวลาเพื่องาน
 - 1.3 ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ไว้วางใจได้
 - 1.4 มีเจตคติที่ดีต่องานในอาชีพ
 - 1.5 ขยัน คล่องแคล่ว กระตือรือร้น
 - 1.6 มีสุขภาพกายและจิตดี
 - 1.7 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 1.8 ใจคอหนักแน่นควบคุมอารมณ์ได้
 - 1.9 เคารพกฎหมาย ระเบียบ วินัย และข้อบังคับของสถาบัน
 - 1.10 มีมนุษยสัมพันธ์ดี เคารพผู้บังคับบัญชา
 - 1.11 แต่งตัวเรียบร้อย สะอาด ทำทางเหมาะสม
 - 1.12 มีลักษณะความเป็นผู้นำ

2. ด้านความรู้และทักษะ

- 2.1 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพเฉพาะ
- 2.2 มีทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพ
- 2.3 มีความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในวิชาชีพเฉพาะ
- 2.4 รู้จักวิเคราะห์ปัญหา หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ
- 2.5 มีความรู้เกี่ยวกับการแนะแนววิชาชีพ
- 2.6 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู
- 2.7 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพสัมพันธ์
- 2.8 มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น

3. ด้านเทคนิควิธีสอน

- 3.1 ให้ความชัดเจนในการสาธิตอุปกรณ์การสอน
- 3.2 รู้จักวางแผนการสอน
- 3.3 รู้จักเทคนิคการสร้างความก้าวหน้าให้กับนักเรียน
- 3.4 รู้จักสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน
- 3.5 รู้จักวิธีสอนในชั้น
- 3.6 รู้เทคนิคการบูรณาการวิชาชีพเฉพาะกับวิชาอื่น
- 3.7 รู้การจัดระเบียบภายในห้องเรียน
- 3.8 รู้เทคนิคในการสอนหลายแบบ
- 3.9 รู้เทคนิคการทดสอบและประเมินผล
- 3.10 รู้การใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา
- 3.11 รู้ลำดับการสอนตามหลักสูตร

การจัดการศึกษาด้านพาณิชยกรรม เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ความรู้ทางวิชาชีพ ให้ผู้เรียนสามารถนำวิชาชีพแขนงนี้ไปประกอบอาชีพด้านธุรกิจ และเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงทางบริหารธุรกิจ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาในสาขานี้ กำลังเป็นที่ต้องการของวงการธุรกิจอย่างมาก เนื่องจากการขยายตัวทางด้านธุรกิจ และอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจระบบวิสาหกิจเสรีได้เป็นอย่างดีรวดเร็ว และกว้างขวางและนับวันจะทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีความชำนาญทางด้านบริหารธุรกิจ

การศึกษาทางด้านพาณิชยกรรม จึงเป็นที่สนใจของบรรดานักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับประเภทวิชาอื่น ๆ การจัดการศึกษาด้านนี้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งและจำเป็นเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจัยที่สำคัญในการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งก็คงจะไม่พ้นไปจาก “ครู” ผู้ทำหน้าที่สอนโดยเฉพาะครูธุรกิจ ซึ่งมีความต้องการสูงเช่นกัน การเร่งผลิตครูทางด้านนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

จากรายงานการวิจัยของกรมวิชาการ (2536 : 5) เรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ของ
แนวการจัดการศึกษาระดับประถม มัธยม และอาชีวศึกษาของไทยในทศวรรษ 2000” ได้
กล่าวว่า

เป้าหมายของการจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษานั้นไม่ ว่าจะเป็นในด้าน
อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และศิลปหัตถกรรมนั้น มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ควบคู่วิชาชีพดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในงานอาชีพเฉพาะสาขา เพียงพอที่จะนำออกไปใช้ประโยชน์
ได้และออกไปสู่อชีพได้ทันที

2. มีคุณธรรมและนิสัยในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตได้อย่าง
เป็นสุข ในด้านความอดทน ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อสังคม เป็นคนใฝ่รู้ รู้จักคิดค้นคว้าด้วย
ตนเอง มีอิสระทางความคิด รู้จักดัดแปลง ประดิษฐ์คิดค้นเพื่อพัฒนาเทคโนโลยี ใช้ให้เกิด
ประโยชน์ มีความรักอาชีพ รักถิ่นฐาน รักงาน รักเพื่อนร่วมงานและฝึกการทำงานเป็นทีม

คุณสมบัติของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ

มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523
กล่าวคือ เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจศึกษา เลขานุการ สาขาการจัดการ
หรือบริหารธุรกิจ มีคุณวุฒิตามที่ ก.ค. กำหนดรับรองเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง
ข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ต้องมีพื้นฐานทางวิชาชีพครู เคยศึกษา และมีประสบการณ์การสอน
ทั้งวิชาทั่วไป และวิชาเอก

เนื้อหาวิชาทางด้านเลขานุการ เกือบทุกวิชามักจะเป็นวิชาที่จะประกอบด้วยหลักเกณฑ์
ทางวิชาการ คือ มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้
ปฏิบัติงานได้จริง ฉะนั้น บทบาทของครูผู้สอน จึงมีส่วนสำคัญและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ
ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นครูผู้สอนทางด้านเลขานุการ ควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ความสามารถในรายวิชาเลขานุการ ครูต้องลงมือให้นักเรียนปฏิบัติตาม
เกิดความชำนาญทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ เช่น วิชาพิมพ์ดีด การจดบันทึกและถอดข้อความ
วิชาตัวเลข วิชาการใช้เครื่องใช้สำนักงาน และมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ ติดตามข่าวสารตลอด
เวลาไม่ว่าจะเป็นข่าวทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

2. มีเทคนิคในการสอน สอนจนเกิดความชำนาญทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ รู้หลักการ
สอน และวิธีการถ่ายทอดวิชาความรู้ และประสบการณ์ให้แก่นักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการ
เรียนรู้

3. ครูเลขานุการต้องมีบุคลิกดี ควรต้องเป็นคนกระฉับกระเฉง ทันสมัยทั้งในด้านคำพูด
และการแต่งกายควรสะอาด ประหยัด สุภาพ และมีลักษณะท่าทีแบบนักธุรกิจ

4. เป็นผู้มีจิตใจเข้มแข็ง สุขภาพจิตดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับความคิดเห็นของคนส่วนรวม มีอารมณ์มั่นคง หนักแน่น อดทนต่ออุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ

5. เป็นผู้ที่เก็บความลับของเพื่อนร่วมงาน หน่วยงาน ผู้บังคับบัญชา และนักเรียน นักศึกษา และจะไม่ใช้ความลับเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือในลักษณะที่จะก่อความเสียหายต่อหน่วยงาน

6. ติดตามและเรียนรู้ความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ หาทางเพิ่มพูนความสามารถ โดยการศึกษาต่อเพิ่มเติม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พฤติกรรมของครูย่อมมีอิทธิพลต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้อยากมาโรงเรียน สนใจต่อการเรียน ตลอดจนปลูกฝังทัศนคติที่ดี แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ของครู มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอน และถ้าพฤติกรรมของครูเป็นไปในทางที่ส่งเสริมสัมพันธภาพอันดี ระหว่างครูกับผู้เรียน ก็จะเป็นผลทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ วิธีหนึ่งที่จะช่วยเหลือนำครูให้ทำการปรับปรุงการสอนของตนได้ก็คือ การสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แล้วนำผลการสังเกตมาแสดงให้ครูผู้สอนนั้นมองเห็นสภาพการสอนของตัวเองว่าเป็นเช่นไร มีสิ่งใดบ้างควรแก้ไข

จากการสำรวจคุณลักษณะ ครูทางด้านการสอน ได้จำแนกคุณลักษณะเป็น 9 ด้าน คือ

1. ส่งเสริมให้กำลังใจ
2. มีเมตตากรุณา
3. การสอนดี
4. ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน
5. มีเหตุผลเป็นประชาธิปไตย
6. มีบุคลิกภาพดี
7. มีความยุติธรรม ซื่อตรง
8. ให้ความอุปการะแก่นักเรียน
9. มีสัมพันธภาพอันดีกับนักเรียน

เสาวลักษณ์ สิงห์วงษา (2520 : 12) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทางด้านการพูด เสียง ท่าทาง และแบบภาษาของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน จำนวน 46 คน เป็นชาย 21 คน หญิง 25 คน โดยใช้วิธีบันทึกพฤติกรรมในรูปของความถี่ พบว่า อาจารย์ที่สังกัดคณะต่างกัน ประสิทธิภาพในการสอนต่างกัน แสดงพฤติกรรมด้านการพูด เสียง ท่าทาง และแบบภาษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นตัวแปรเกี่ยวกับความแตกต่าง

ระหว่างอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง พบว่า แสดงพฤติกรรมการสอนด้านการพูด เสียง ท่าทาง และแบบภาษาแตกต่างกัน

อยู่สุข ทำไร่ (2524 : 107) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ วิชาเอก พื้นฐานการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ที่เรียนกับอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2522 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาทุกกลุ่มประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไปในทางบวกเป็นส่วนมาก และข้อที่นักศึกษาทุกกลุ่มประเมินทางบวกสูงสุด ตรงกันทุกกรณี ได้แก่ มีความยุติธรรม การเตรียมเนื้อหาและมีความรอบรู้ในวิชาที่สอน ใช้วิธีการเปรียบเทียบและยกตัวอย่างในการอธิบาย รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ในการมอบหมายงานมีการอธิบายให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และพบอีกด้วยว่า นักศึกษาที่มีเพศ วิชาเอก พื้นฐานการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน นักศึกษาต้องการให้อาจารย์แสดงพฤติกรรมที่ดี ในด้านบุคลิกภาพ การสอน ความรู้ การจูงใจและการเสริมแรงมนุษยสัมพันธ์มีคุณธรรมและความประพฤติดี และยังพบอีกด้วยว่าเพศ วุฒิ อายุ และประสบการณ์การสอน มีผลทำให้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ต่างกันออกไปอีกด้วย

มานพ ภาษิตวิไลธรรม (2527 : 233) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่คาดหวังและเป็นจริงในการให้การอบรมครูประจำการ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำการ กลุ่มผู้บริหารวิทยาลัยและกลุ่มอาจารย์ รวมทั้งสิ้น 237 คน พบว่า พฤติกรรมที่เป็นอยู่จริงในการให้การอบรมครูประจำการ ของอาจารย์วิทยาลัยครู ยังมีข้อบกพร่องในด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความประพฤติ วิธีการให้การอบรมและการใช้สื่อ ผู้วิจัยยังได้ศึกษาพบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจสาระสำคัญของโครงการ ขาดความรู้เรื่องจิตวิทยาผู้ใหญ่ วิธีการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ และการให้การศึกษอบรมโดยใช้สื่อประกอบ

ฉวีวรรณ เหมนาถ (2528 : 69) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีวเคมี ของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง ที่ปฏิบัติจริง และที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 ที่เรียนวิชาชีวเคมี ในวิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจำนวน 380 คน โดยใช้แบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีวเคมีของอาจารย์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วง ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีวเคมีของอาจารย์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการสอน ด้านการมอบหมายงาน และด้านการจูงใจและเสริมแรงทาง

การเรียนรู้ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักศึกษาที่เรียนวิชาเอกต่างกัน มีทักษะต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์ที่ปฏิบัติจริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการเตรียมการสอน ด้านการเสนอเนื้อหา ด้านการใช้อุปกรณ์การสอน ด้านการมอบหมายงาน ด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน ด้านปฏิสัมพันธ์และการช่วยเหลือผู้เรียน และด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ไม่มีความแตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทักษะต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านคุณลักษณะส่วนตัว

4. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง วิชาเอกที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกัน มีทักษะต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครู ที่ต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนทักษะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์ ที่ปฏิบัติจริงและที่นักศึกษาต้องการให้ปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (2524 : 4 - 8) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู โดยใช้กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ผู้สอนผู้บริหาร และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากวิทยาลัยครู 6 กลุ่มวิทยาลัยครู โดยมีจำนวนอาจารย์ผู้สอน 970 คน ผู้บริหาร 238 คน และนักศึกษา 972 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ที่เป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า 3 ฉบับ ผลปรากฏจากการสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครูมีดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครูกระทำกิจกรรมบ่อยมากในเรื่องต่อไปนี้ตามลำดับ คือ มีความรู้และความสามารถในวิชาที่สอน ใช้กระดานดำและชอล์คเป็นอุปกรณ์การสอนหลัก สอนโดยการอภิปรายและรายงาน ให้เค้าโครงการเรียนการสอนตลอดภาคเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษาตามได้ตลอดเวลาที่สอน เตรียมการสอนล่วงหน้า และให้นักศึกษาทั้งชั้นไปค้นคว้ามาแล้วมารายงานหน้าชั้น ส่วนกิจกรรมที่อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครูกระทำไม่ค่อยจะบ่อยนัก ได้แก่ การพานักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่ ให้นักศึกษาคนหนึ่งบอกให้จด การอ่านให้นักศึกษาจดตามนั้น นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์กระทำบ่อยมากพอสมควร

2. อาจารย์ผู้สอนวิชาเฉพาะ กระทำกิจกรรมการสอนบ่อยครั้งมากในเรื่องต่อไปนี้ตามลำดับ คือ มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน เปิดโอกาสให้นักศึกษาตามได้ตลอดภาคเรียน

เตรียมการสอนล่วงหน้า เข้าห้องสอนและออกจากห้องสอนตรงตามเวลา และสอนโดยวิธีบรรยายแต่เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม ส่วนกิจกรรมการสอนที่อาจารย์กระทำไม่ค่อยจะบ่อยนัก ได้แก่ การพานักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่ และให้นักศึกษาคนหนึ่งบอกจุด การอ่านให้นักศึกษาจดตามนั้น นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาเฉพาะกระทำบ่อยมากพอสมควร

3. ความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ทั้งฝ่ายสอนวิชาชีพ และวิชาเฉพาะ นักศึกษาเห็นว่า อาจารย์มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์

4. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูมีความสามารถด้านการสอนอยู่ในระดับดี นักศึกษาประมาณร้อยละ 50 เห็นว่าบุคลิกลักษณะทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ประมาณร้อยละ 40 เห็นว่าบุคลิกลักษณะทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนควรปรับปรุงแก้ไข นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนอาจารย์ที่สอนดีมากมีไม่ถึงร้อยละ 75 และจำนวนอาจารย์ที่ควรปรับปรุงการสอนมีไม่ถึงร้อยละ 25

5. นักศึกษาให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอน และบุคลิกลักษณะของอาจารย์วิทยาลัยครูเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีบุคลิกและการแต่งกายไม่เหมาะสม เป็นคนเจ้าอารมณ์ เอาใจตนเองเป็นหลัก ไม่เห็นความสำคัญของนักศึกษา และไม่เป็นกันเองกับนักศึกษา เจื้อยชา ไม่สนใจการสอน ประพฤติและพูดจาไม่สมกับเป็นอาจารย์ ควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ ไม่ใช่บรรยายอย่างเดียว เข้าสอนไม่ตรงเวลาและไม่เต็มเวลา ใช้วิธีการสอนแบบบอกให้นักศึกษาจดตาม ควรอบรมวิธีสอนให้อาจารย์บ้างและอื่น ๆ

ประสงค์ แสงแก้ว (2521 : 51 - 56) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูลำปาง ตามทัศนะและความคาดหวังของนักศึกษา พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูที่นักศึกษาคาดหวังเป็นไปตามลำดับ ดังนี้

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
2. การเสนอเนื้อหาในการดำเนินการสอน
3. การมอบหมายงาน
4. การจัดเตรียมการสอน
5. การประเมินผลการเรียนและใช้ข้อมูลย้อนกลับ
6. การควบคุมวินัยในการเรียน
7. การเสริมแรงทางการเรียน
8. การช่วยเหลือผู้เรียนเพิ่มขึ้น
9. การใช้อุปกรณ์การสอน

งานวิจัยในต่างประเทศ

บาติस्ता (Batista. 1976 : 257) ได้ศึกษาพฤติกรรมของครูดีจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู พบว่า พฤติกรรมของครูที่ดี ประกอบด้วย การเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย มีความรู้ความสามารถในการเขียนบทความ และสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน มีความรู้ในวิธีประเมินจุดมุ่งหมายของวิชาอย่างเหมาะสม มีคุณธรรมในวิชาชีพ เป็นผู้ทำงานด้วยการให้บริการกับสถาบันและชุมชนให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนครู นิสิต นักศึกษา และสถาบัน

โอเดน (Oden. 1972 : 194 - A) ได้วิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูซึ่งได้รับการประเมินว่าเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานสูง โดยให้ผู้เรียน ครู และครูใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องเป็นคนขยัน สุขุม เยือกเย็น มีความสามารถในการสอนดี มีความทะเยอทะยาน ทำงานด้วยความคล่องแคล่ว และรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นครู

การศึกษาพฤติกรรมของครูย่อมเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง ดังที่ ไรอัน (Ryans, 1960 : 82) ได้ศึกษาพฤติกรรมของครูที่มักเกิดขึ้นบ่อย ๆ โดยใช้การสังเกต ค้นหาพฤติกรรมที่สำคัญ ๆ จากการให้ครูร่วมมือเขียนเหตุการณ์วิกฤตที่เกิดขึ้นในห้องเรียน แล้วรวบรวมพฤติกรรมของครูไว้ได้ผลดังนี้ คือ

1. สามารถควบคุมอารมณ์ได้
2. เข้าสังคมได้ดี
3. มีความรับผิดชอบ
4. มีความมั่นคงสม่ำเสมอ
5. มีความอดทน
6. มีความเป็นกันเองกับนักเรียน
7. สนใจความเดือดร้อนของนักเรียน
8. ปรับปรุงวิธีสอนให้ดีขึ้น
9. หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

แฟลนเดอร์ส (Flanders, 1970 : 13 - 31) ได้สร้างเครื่องมือสำหรับบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของครูและนักเรียน เพื่อศึกษาลักษณะของปฏิสัมพันธ์ทางภาษาที่ครูกับนักเรียนใช้ระหว่างการเรียนการสอน ระบบการสังเกตนี้เรียกว่า Flanders' Interaction Analysis Categories หรือเรียกย่อ ๆ ว่า FIAC โดยแบ่งกลุ่มพฤติกรรมของครูและนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่ม คือ

1. พฤติกรรมของครู แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 พฤติกรรมทางอ้อม หมายถึง พฤติกรรมทางวาจาของครูที่กระตุ้นให้ผู้เรียน แสดงความคิดเห็น ได้แก่

- ครูยอมรับความรู้สึกของนักเรียน
- ครูชมเชยหรือสนับสนุนให้กำลังใจ
- ครูยอมรับหรือนำความคิดของนักเรียนมาใช้
- ครูถามตามแนวความคิดเพื่อให้นักเรียนตอบ

1.2 พฤติกรรมทางตรง หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงฝ่ายเดียว ได้แก่

- ครูบรรยาย
- ครูสั่งการ
- ครูวิจารณ์ (หรืออาจใช้อำนาจของครู)

2. พฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่

- นักเรียนพูดเพื่อตอบคำถามของครู
- นักเรียนเป็นผู้เริ่มต้นพูด
- การเงี่ยบหรือสับสนวุ่นวาย

อาร์มสตรอง (Armstrong, 1973 : 51 - 55) ได้เสนอบทความเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่มีประสิทธิภาพไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาทักษะในการสอนของตนเอง
3. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน
4. ประยุกต์ใช้หลักทางจิตวิทยาให้เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน
5. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนการสอน
6. เข้าใจและนำหลักการเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน
7. สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นประชาธิปไตย
8. ปรับปรุงกิจกรรมในห้องเรียนให้สอดคล้องกับสภาพสังคม
9. ปรับปรุงตนเองให้คุ้นเคยกับสภาพของกลุ่มนักเรียน
10. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนการสอน หรือปัญหาอื่น ๆ
11. จัดกิจกรรมและสภาพการเรียนให้ส่งเสริมลักษณะและพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของนักเรียน
12. ช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละคนให้ได้รับความสำเร็จ
13. พัฒนาตนเองทางด้านความรู้และสติปัญญา
14. มีเทคนิควิธีการวัดผลที่ดี และใช้ผลจากการทดสอบในการปรับปรุงสภาพการเรียนการสอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาการเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัย พณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. วิธีจัดกระทำกับข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 รวม 160 คน แบ่งเป็นนักศึกษาจากวิทยาลัยพณิชยการเซตุน 52 คน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 49 คน และวิทยาลัยพณิชยการบางนา 59 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 160 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดของวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบแนวทางและขอบเขตใน

การออกแบบสอบถาม

2. ศึกษาลักษณะรูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. รวบรวมสาระและเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสาร และงานวิจัย สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนด้านเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

✓ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยใด ใน 3 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยพัฒนการเชตุน วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนการบางนา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

✓ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา ใน 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม

ผู้ตอบแบบสอบถามประมาณตามมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคอร์ต (Likert) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์มากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์มาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์น้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามให้คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

เนื้อหา

6. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างต่างสถาบัน คือ นักศึกษาสาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพัฒนการพระนคร จำนวน 60 คน

8. เก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้ โดยวิเคราะห์ดังนี้

8.1 ค่าอำนาจจำแนก (Diserimination) จากข้อคำถาม 42 ข้อ ใช้ t-test เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่ค่าอำนาจจำแนกสูง คือ ข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้ข้อคำถาม 40 ข้อ ตามเกณฑ์ของเอ็ดเวิร์ด (Edword. 1975 : 153)

8.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ตามวิธีของครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่น .90

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการทั้ง 3 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยพัฒนการเซตุน วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนการบางนา

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่วิทยาลัยพัฒนการเซตุน วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนการบางนา

3. รวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 160 ฉบับ นำมาตรวจให้คะแนนแบบสอบถามโดยการกำหนดน้ำหนักการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนน 5	หมายถึง	นักศึกษามีความคิดเห็นว่าควรมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	นักศึกษามีความคิดเห็นว่าควรมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์มาก
คะแนน 3	หมายถึง	นักศึกษามีความคิดเห็นว่าควรมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	นักศึกษามีความคิดเห็นว่าควรมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	นักศึกษามีความคิดเห็นว่าควรมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

วิธีจัดการกับข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มที่ทดลองใช้แบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา วิทยาลัยพัฒนการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมตามทัศนะของนักศึกษา ซึ่งจะพิจารณาประเมินตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา ในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ F-test แบบ one-way ANOVA และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เซฟเฟ้ (Seheffe's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลที่จะศึกษา

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

2.1 ใช้การทดสอบค่า F - test (ONE- WAY ANOVA) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Method)

$$SD = \sqrt{(k-1) F(\infty; df_1, df_2)} \sqrt{MS_w \left[\sum_{j=1}^k \frac{(C_j)^2}{n_j} \right]}$$

เมื่อ SD แทน ค่าวิกฤตของ Scheffe

k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ

$F(\infty; df_1, df_2)$ แทน ค่า F ในตารางแจกแจงค่า F ที่มีค่า .05 หรือ .01 และ

df_1 คือ ค่า df_b , df_2 คือ ค่า df_w หรือ df_E

MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

C_j แทน สัมประสิทธิ์ contrast ซึ่งมีค่าเป็น 1, -1, 1, -1...

n_j แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

3. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้

3.1 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม โดยวิธีการของการแจกแจงที (t-distribution)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
 $\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
 s^2_H แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
 s^2_L แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
 n_H แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
 n_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

3.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha - coefficient)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[\frac{1 - \sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามเป็นรายข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือนี้ รวมทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขา
เลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t- Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F- Distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 เกี่ยวกับ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในแต่ละ ด้าน โดยจำแนกตามสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานศึกษาที่ศึกษาอยู่และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังได้เสนอในตารางที่ 2

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. นักศึกษา		
1.1 วิทยาลัยพณิชยการเซดุน	52	32.5
1.2 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	49	30.6
1.3 วิทยาลัยพณิชยการบางนา	59	36.9
รวม	160	100.0
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
2.1 กลุ่มต่ำ (ต่ำกว่า 2.00)	11	6.9
2.2 กลุ่มปานกลาง (ตั้งแต่ 2.00 -2.50)	59	36.9
2.3 กลุ่มสูง (มากกว่า 2.50)	90	56.3
รวม	160	100.0

จากตาราง 1 แสดงจำนวนนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซดุน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 50 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 และวิทยาลัยพณิชยการบางนา 59 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขา
เลขานุการในวิทยาลัยพัฒนการ 3 แห่งตามทัศนะของนักศึกษา โดยรวมและ
จำแนกรายด้าน

พฤติกรรม	$\bar{X}$ (N=160)	S.D.
ด้านวิชาการ	3.61	.56
ด้านการสอน	3.76	.62
ด้านบุคลิกภาพ	3.99	.59
ด้านคุณธรรม	3.84	.65
รวม	3.80	.51

จากตาราง 2 พบว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตาม
ทัศนะของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่า
เฉลี่ยรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=3.99$) ด้านคุณธรรม
($\bar{X}=3.8$) ด้านการสอน ($\bar{X}=3.76$) และด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.61$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านวิชาการ เป็นรายข้อ

พฤติกรรมด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.
1. มีความรู้ในวิชาสาขาเลขานุการอย่างลึกซึ้ง	4.01	.76
2. มีความเชี่ยวชาญในการสอน	3.96	.72
3. ใช้ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับงานเลขานุการได้	3.76	.98
4. เป็นผู้เฝ้าหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ	3.86	.84
5. ใช้อุปกรณ์สำนักงานและรักษาเครื่องใช้สำนักงาน	3.44	1.04
6. สามารถซ่อมแซมและรักษาเครื่องใช้สำนักงาน	2.94	.98
7. ควบคุมเครื่องใช้สำนักงานให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	3.11	1.03
8. ใช้วัสดุฝึกอย่างประหยัด	3.78	.92
รวม	3.61	.56

จากตาราง 3 พบว่า พฤติกรรมด้านวิชาการที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ควรมีความรู้ในวิชาสาขาเลขานุการอย่างลึกซึ้ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.01$) และสามารถซ่อมแซมและรักษาเครื่องใช้สำนักงาน มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อยสุด ($\bar{X}=2.94$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอน
สาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านการสอน เป็นรายชื่อ

พฤติกรรมด้านการสอน	$\bar{X}$	S.D.
9. ชี้แจงแผนการสอนให้นักศึกษาทราบโดยละเอียด	3.93	.82
10. สอนสาธิตการใช้อุปกรณ์สำนักงาน	3.62	.92
11. ใช้ภาษาในการเรียนการสอนเข้าใจง่าย	3.78	.88
12. ครูคอยแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาขณะใช้อุปกรณ์สำนักงาน	3.69	.91
13. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมจริยธรรม	3.29	1.08
14. สอนให้นักศึกษาทำงานอย่างมีระบบ	3.89	.72
15. นำความรู้ และเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน	3.68	.96
16. กำหนดงานได้เหมาะสมกับนักศึกษา	3.54	1.03
17. ตรวจงานทุกชิ้นที่มอบให้นักศึกษาทำอย่างละเอียด	3.91	.88
18. ติดตามงานที่มอบให้นักศึกษาทำอย่างสม่ำเสมอ	3.95	.84
19. จัดห้องปฏิบัติการได้เหมาะสมกับการใช้งาน	3.69	.85
20. ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่ปิดป้อง	3.94	.86
21. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นระหว่างสอน	3.86	1.01
22. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามนอกเวลาเรียนได้	3.93	1.00
23. อธิบายปัญหาและยอมรับฟังข้อโต้แย้งที่มีเหตุผล	3.64	1.18
รวม	3.76	.62

จากตาราง 4 พบว่า พฤติกรรมด้านการสอนที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขา
เลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อ นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ควรติดตามงานที่มอบให้นักศึกษาทำอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยมาก
สุด ($\bar{X}=3.95$) และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อยสุด
($\bar{X}=3.29$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอน
สาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านบุคลิกภาพ เป็นรายข้อ

พฤติกรรมด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.
24. ใช้กิริยาวาจาสุภาพขณะทำงาน	4.01	.78
25. มีความสะอาด และประณีตในการแต่งกาย	4.28	.69
26. เป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารใหม่ ๆ	4.10	.86
27. มีวิธีพูดเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการเรียน	3.82	.97
28. ให้การอบรมและตักเตือนเกี่ยวกับความประพฤติของ นักศึกษา	4.04	.81
29. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษา	4.00	.80
30. มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ	3.85	.96
31. รักษาความลับของนักศึกษาได้	3.78	.93
รวม	3.99	.59

จากตาราง 5 พบว่า พฤติกรรมด้านบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขา
เลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
นักศึกษาเห็นว่า อาจารย์ควรมีความสะอาดและประณีตในการแต่งกาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
($\bar{X}=4.28$) และรักษาความลับของนักศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{X}=3.78$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านคุณธรรม เป็นรายชื่อ

พฤติกรรมด้านคุณธรรม	$\bar{X}$	S.D.
32. ยินดีชื่นชมในผลสำเร็จของนักศึกษา	4.18	.81
33. แก้ปัญหาให้นักศึกษาอย่างเป็นธรรม	3.89	.87
34. มีความอดทน อดกลั้น ระวังความรู้สึกได้	3.58	1.03
35. ให้ความช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาต้องการ	3.77	1.00
36. ยึดถือหน้าที่มากกว่าผลประโยชน์	3.89	.84
37. ให้ความอบรมสั่งสอนโดยเสมอภาค	4.09	.80
38. ตรงต่อเวลาในการสอน	3.84	.96
39. รักษาระเบียบวินัยเข้มงวดกับนักศึกษาทุกคน	3.94	.93
40. มีความสันโดษ	3.39	1.17
รวม	3.84	.65

จากตาราง 6 พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนตามทัศนะของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ควรยินดีชื่นชมในผลสำเร็จของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.18$) และมีความสันโดษ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{X}=3.39$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา จำแนกตามสถานศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทัศนะของนักศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	พฤติกรรมที่พึงประสงค์								รวม (N=160)	
	วิชาการ		การสอน		บุคลิกภาพ		คุณธรรม		$\bar{X}$	S.D.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เขตุน (N=52)										
กลุ่มต่ำ	3.25	.00	3.13	.00	3.13	.00	1.78	.00	2.82	.00
กลุ่มปานกลาง	3.54	.59	3.44	.65	3.65	.57	3.53	.52	3.54	.51
กลุ่มสูง	3.49	.51	3.47	.65	3.75	.63	3.63	.70	3.69	.55
รวม	3.50	.53	3.46	.64	3.70	.61	3.56	.68	3.56	.54
2. ชนบุรี (N=49)										
กลุ่มต่ำ	3.38	.00	3.93	.00	3.88	.00	4.11	.00	3.82	.00
กลุ่มปานกลาง	3.86	.66	4.13	.64	4.16	.62	4.08	.63	4.06	.56
กลุ่มสูง	3.74	.49	3.98	.62	4.27	.60	4.18	.65	4.05	.42
รวม	3.78	.56	4.04	.62	4.22	.60	4.14	.63	4.05	.47
3. บางนา (N=59)										
กลุ่มต่ำ	3.35	.37	3.64	.46	3.90	.57	3.72	.73	3.66	.47
กลุ่มปานกลาง	3.72	.53	3.94	.42	4.11	.45	4.04	.50	3.96	.39
กลุ่มสูง	3.50	.62	3.71	.52	4.02	.44	3.73	.48	3.74	.42
รวม	3.56	.57	3.78	.48	4.04	.46	3.84	.54	3.80	.43
รวมทั้งหมด	3.61	.56	3.76	.62	3.99	.59	3.84	.65	3.80	.51

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเขตุน มีทัศนะต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) โดยนักศึกษากลุ่มต่ำมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.82$) ส่วนนักศึกษากลุ่มปานกลางและกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54, =3.69$)

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์จำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านวิชาการนักศึกษามีทัศนะต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.50$) โดยนักศึกษากลุ่มปานกลางมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) ส่วนนักศึกษากลุ่มต่ำ และกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25, =3.49$) ในด้านการ

สอน นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่ม และโดยรวมแต่ละกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากกลุ่มต่ำ กลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง ดังนี้ ($\bar{X}=3.46, =3.13, =3.44, =3.47$) ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) โดยกลุ่มต่ำมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.13$) ส่วนกลุ่มปานกลางและกลุ่มสูงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65, =3.75$) ด้านคุณธรรม นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) โดยกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.78$) กลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53, =3.63$)

นักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มและโดยรวมแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากกลุ่มต่ำ กลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง ดังนี้ ($\bar{X}=4.05, =3.82, =4.06, =4.05$) โดยเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการ นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$) โดยนักศึกษากลุ่มต่ำมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.38$) ส่วนกลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86, =3.74$) ใน ด้านการสอน นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่ม และโดยรวมแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากกลุ่มต่ำ กลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง ดังนี้ ($\bar{X}=4.04, =3.93, =4.13, =3.98$) ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ โดยรวมทุกกลุ่มและโดยรวมแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากกลุ่มต่ำ กลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง ดังนี้ ($\bar{X}=4.22, =3.88, =4.16, =4.27$) ด้านคุณธรรม นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มและโดยรวมแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากกลุ่มต่ำ กลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง ดังนี้ ($\bar{X}=4.14, =4.11, =4.08, =4.18$)

นักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการบางนา มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มและโดยรวมแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากกลุ่มต่ำ กลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง ดังนี้ ($\bar{X}=3.80, =3.66, =3.96, =3.74$) เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ในด้านวิชาการ นักศึกษากลุ่มต่ำและกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35, =3.50$) กลุ่มปานกลางมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.72$) ในด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มและโดยรวมแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากกลุ่มต่ำ กลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง ดังนี้ ด้านการสอน ($\bar{X}=3.78, =3.64, =3.94, =3.71$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=4.04, =3.90, =4.11, =4.02$) ด้านคุณธรรม ($\bar{X}=3.84, =3.72, =4.04, =3.73$)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบว่านักศึกษาที่มีสถานศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ แตกต่างกัน ใช้วิธีวิเคราะห์โดยทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีสถานศึกษาต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ในแต่ละด้านต่างกัน

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.11	1.05	3.44*
	ภายในกลุ่ม	157	47.99	.31	-
	รวม	159	50.10	-	-
ด้านการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	8.73	4.36	13.04**
	ภายในกลุ่ม	157	52.54	.33	-
	รวม	159	61.27	-	-
ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.01	3.51	11.38**
	ภายในกลุ่ม	157	48.36	.31	-
	รวม	159	55.37	-	-
ด้านคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	8.58	4.29	11.32**
	ภายในกลุ่ม	157	59.46	.38	-
	รวม	159	68.04	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	6.06	3.03	13.24**
	ภายในกลุ่ม	157	35.93	.23	-
	รวม	159	41.99	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาที่มีสถานศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ สาขาเลขานุการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ตาราง 9 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักศึกษา ด้านวิชาการ จำแนกตามสถานศึกษา เป็นรายคู่

นักศึกษา		เซตุน	บางนา	ธนบุรี
	$\bar{X}$	3.50	3.56	3.78
เซตุน	3.50	-	0.06	0.28*
บางนา	3.56	-	-	0.22*
ธนบุรี	3.78	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่าทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุน ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านวิชาการ แตกต่างจากทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านวิชาการ แตกต่างจากทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตาม
ทัศนะของนักศึกษา ด้านการสอน จำแนกตามสถานศึกษา เป็นรายคู่

นักศึกษา		เซตุน	บางนา	ธนบุรี
	$\bar{X}$	3.46	3.78	4.04
เซตุน	3.46	-	0.32**	0.58**
บางนา	3.78	-	-	0.96**
ธนบุรี	4.04	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่า ทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านการสอนแตกต่างจากทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา

ทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านการสอน แตกต่างจากทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านการสอน แตกต่างจากทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนามีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตาม
ทักษะของนักศึกษา ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามสถานศึกษา เป็นรายคู่

นักศึกษา		เซตุน	บางนา	ธนบุรี
	$\bar{X}$	3.70	4.04	4.22
เซตุน	3.70	-	0.34**	0.52**
บางนา	4.04	-	-	0.18**
ธนบุรี	4.22	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่าทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านบุคลิกภาพแตกต่างจากทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา

ทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุน ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านบุคลิกภาพ แตกต่างจากทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านบุคลิกภาพ แตกต่างจากทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตาม
ทัศนะของนักศึกษา ด้านคุณธรรม จำแนกตามสถานศึกษา เป็นรายคู่

นักศึกษา	$\bar{X}$	เซตุน	บางนา	ธนบุรี
		3.56	3.84	4.14
เซตุน	3.56	-	0.28**	0.58**
บางนา	3.84	-	-	0.30**
ธนบุรี	4.14	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่าทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการเซตุนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านคุณธรรม แตกต่างจากทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการวิทยาลัยพัฒนการบางนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการเซตุน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการบางนา

ทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการเซตุนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านคุณธรรม แตกต่างจากทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการเซตุนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี

ทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการบางนาที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านคุณธรรม แตกต่างจากทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการธนบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการบางนา มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตาม
ทักษะของนักศึกษา จำแนกตามสถานศึกษาโดยรวม

นักศึกษา		เซตุน	บางนา	ธนบุรี
	$\bar{X}$	3.56	3.80	4.05
เซตุน	3.56	-	0.24**	0.49**
บางนา	3.80	-	-	0.25**
ธนบุรี	4.05	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่าทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุนที่มีต่อพฤติกรรมที่
พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวม แตกต่างจากทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุนมีค่าเฉลี่ย
น้อยกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา

ทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุน ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์โดยรวม แตกต่างจากทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษา
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ โดยรวมแตกต่างจากทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่านักศึกษา
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ตาราง 14 เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาสาขาเลขานุการต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ ที่สอนสาขาเลขานุการวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.45	.73	2.34
	ภายในกลุ่ม	157	48.55	.31	-
	รวม	159	50.10	-	-
ด้านการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.77	.39	1.00
	ภายในกลุ่ม	157	60.50	.39	-
	รวม	159	61.27	-	-
ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.31	.15	.44
	ภายในกลุ่ม	157	55.07	.35	-
	รวม	159	55.37	-	-
ด้านคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.86	.43	1.01
	ภายในกลุ่ม	157	67.18	.43	-
	รวม	159	68.03	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.66	.33	1.26
	ภายในกลุ่ม	157	41.33	.26	-
	รวม	159	41.99	-	-

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทักษะเกี่ยวกับ
พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ โดยรวมและทุกด้านแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาเลขานุการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาการเลขานุการ ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการโดยจำแนกตามสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากประชากรทั้งหมด 160 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามถึงทัศนะของนักศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา แบบเลือกตอบ โดยถามเรื่องสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ รวม 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จำนวนข้อคำถามรวม 40 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการทั้ง 3 สถานศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการ กรมอาชีวศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการบางนา

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัว ไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่ วิทยาลัย
พัฒนการเชตุพน วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนการบางนา ได้แบบสอบถาม
กลับคืนทั้งหมด 160 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของอาจารย์
ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 วิทยาลัย
พัฒนการเชตุพน วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนการบางนา โดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciencess/Personal Computer
plus) โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบค่าความแตกต่างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตามทัศนะของ
นักศึกษา สาขาเลขานุการ วิทยาลัยพัฒนการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ F-test แบบ one-way ANOVA และเปรียบเทียบความ
แตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

สรุปผลการค้นคว้า

1. รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพัฒนการ
สังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้แก่

1.1 นักศึกษาจากวิทยาลัยพัฒนการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 160 คน แบ่งเป็น วิทยาลัยพัฒนการเชตุพน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5
วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี 49 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 วิทยาลัยพัฒนการบางนา 59 คน
คิดเป็นร้อยละ 36.9

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแบ่งเป็น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 59 คน คิด
เป็นร้อยละ 36.9 ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3

2. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์สาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขา
เลขานุการ วิทยาลัยพัฒนการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ปรากฏว่า นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับ
พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์สาขาเลขานุการ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ตามคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการสอน
ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามความ

คิดเห็นของนักศึกษา ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=3.99$) ด้านคุณธรรม ($\bar{X}=3.84$) ด้านการสอน ($\bar{X}=3.76$) และด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.61$)

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=3.70$) ด้านคุณธรรม ($\bar{X}=3.56$) ด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.50$) และด้านการสอน ($\bar{X}=3.46$)

3.2 นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=4.22$) ด้านคุณธรรม ($\bar{X}=4.14$) ด้านการสอน ($\bar{X}=4.04$) และด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.78$)

3.3 นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านนักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=4.04$) ด้านคุณธรรม ($\bar{X}=3.84$) ด้านการสอน ($\bar{X}=3.78$) และด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.56$)

3.4 นักศึกษาที่มีสถานศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกด้านและรายด้านแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.5 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=3.99$) ด้านคุณธรรม ($\bar{X}=3.84$) ด้านการสอน ($\bar{X}=3.76$) และด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.61$)

3.6 นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซตุน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กลุ่มสูง ($\bar{X}=3.59$) กลุ่มปานกลาง ($\bar{X}=3.54$) และกลุ่มต่ำ ($\bar{X}=2.82$)

3.7 นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กลุ่มปานกลาง ($\bar{X}=4.06$) กลุ่มสูง ($\bar{X}=4.04$) และกลุ่มต่ำ ($\bar{X}=3.82$)

3.8 นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทุกกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กลุ่มปานกลาง ($\bar{X}=3.96$) กลุ่มสูง ($\bar{X}=3.74$) และกลุ่มต่ำ ($\bar{X}=3.66$)

3.9 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ โดยรวมทุกด้านและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม

ผลการวิจัยปรากฏว่านักศึกษาสาขาเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์สาขาเลขานุการ โดยเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แสดงว่านักศึกษาพึงประสงค์อาจารย์ในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาเห็นว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน เป็นพฤติกรรมที่ควรจะมีอยู่ในตัวครู เพราะครูเป็นบุคคลที่ควรแก่การเคารพนับถือ เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้และให้คำแนะนำแก่คนทั่วไปในสังคม ที่นอกเหนือจากงานสอนประจำ ดังนั้นบุคคลที่จะมาประกอบอาชีพครู ควรมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ มีบุคลิกภาพ ทำทางดี มีความประพฤติและคุณธรรมดีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ดังที่ยนต์ ชุ่มจิต (2534 : 112) ได้สรุปว่า ครูที่ดีต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ คือ บุคลิกภาพดี คุณสมบัติส่วนตัวดี สอนดี และปกครองดี ประพฤติดี มีจรรยาและคุณธรรมสูง มีมนุษยสัมพันธ์ดี แจ่มจันทร กุลวิจิตร (2532 : 40 - 43) ได้กล่าวไว้ว่า ครูจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้ ความรู้ด้านวิชาการ ความรู้ด้านวิชาครูหรือวิชาชีพ ประสบการณ์และทักษะในการสอน และมีคุณธรรมนิยม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านวิชาการ นักศึกษาสาขาเลขานุการ มีทัศนคติต่อพฤติกรรมของอาจารย์สาขาเลขานุการอยู่ในระดับมาก ถ้าพิจารณาจากความสำคัญของรายข้อคำถาม นักศึกษาต้องการอาจารย์เลขานุการที่มีความรู้ในวิชาสาขาเลขานุการอย่างลึกซึ้ง มีความเชี่ยวชาญในการสอน ใฝ่หาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ การสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครูอื่นทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในสาขาวิชาที่สอน อย่างกว้างขวาง จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม ตลอดจนเป็น ผู้มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ มีคุณธรรม เป็นพลเมืองดีมีประสิทธิภาพของสังคม และประเทศชาติ การที่นักเรียนจะมีความรู้ และมีความ

ประพัตติดังกล่าวได้นั้น ครูจะต้องมีความรู้ ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี อันเป็นปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เช่น ความรู้ ในสาขาวิชาการที่สอนอย่างกว้างขวางจนนักเรียนที่เรียนวิชานั้น ๆ ได้รับความรู้อย่าง กว้างขวางตรงตามหลักสูตรกำหนดไว้ รู้หลักและเทคนิค วิธีการสอนแบบต่าง ๆ สามารถสร้างสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมรู้นโยบายและจุดมุ่งหมาย การศึกษา ตลอดจนแผนการศึกษาแห่งชาติเป็นอย่างดี วัฒนธรรมชาติของมนุษย์และความ ต้องการของมนุษย์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีสมร พุ่มสะอาด (2530 : 44 - 49) เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีควรมีลักษณะดังกล่าวคือ ต้องมีความรู้ในด้านวิชาการทั่ว ๆ ไปที่จะสอน และวิชาครูอย่างกว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังที่ วิฑูรย์ อุปถัมภ์ (2530 : 92) สรุปว่า การสอนวิชาชีพมีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ผู้สอนควรมีความรู้อย่างลึกซึ้งเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียน พัฒนาความรู้ ทักษะความเข้าใจในอาชีพ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ดังนั้น ครูในฐานะที่นำการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตาม ควรที่จะมีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาที่สอน

1.2 ด้านการสอน นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมของอาจารย์สาขาเลขานุการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากความสำคัญของรายข้อคำถาม พบว่า นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่ปิดเบือน เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามนอกเวลาเรียนได้ และตรวจงานที่มอบหมายให้ทำอย่างละเอียด ทั้งนี้เพราะหน้าที่หลักของครูคือการสอนภาคทฤษฎี ไปสู่ปฏิบัติ โดยเป็นการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง โดยใช้เวลาอย่างเหมาะสม ดังนั้น อาจารย์ควรมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นผู้เรียน ให้สนใจอยากรู้ อยากทดลองปฏิบัติสนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ บุญช่วย จินดาประพันธ์ (2525 : 211 - 212) ที่พบว่าครูที่มีสมรรถภาพจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการสอน ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ อีกทั้ง แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร (2532 : 100) กล่าวว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีทัศนคติต่อพฤติกรรม การสอนของอาจารย์ อยู่ในระดับสูง ผจญ ชันชะวณะ (2539 : 1 - 2) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับครูสายบริหารธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์ไว้ว่า การเป็นผู้สอนในสายวิชาชีพจะมี ลักษณะพิเศษ ที่แตกต่างกับผู้สอนในวิชาสามัญอื่น ๆ กล่าวคือ ตัวผู้สอนจะมีความรู้ ความเข้าใจ ในสาขาวิชาชีพของตน เช่น ผู้สอนสายบริหารธุรกิจ จะต้องมีความรู้ทางด้านบริหารธุรกิจเป็นหลัก และนอกจากนั้นจะต้องมีทักษะด้านการถ่ายทอดความรู้ ในวิชาชีพอย่างดีอีกด้วย ตรงกับคำกล่าวของ มิเกลิช (Michalish, 1979 : 18 - 19) ที่กล่าวว่าครูผู้สอนวิชาชีพจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการสอนอย่างชัดเจน เกี่ยวกับการวางแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมาย เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

1.3 ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมของอาจารย์สาขาเลขานุการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากความสำคัญของรายข้อคำถาม พบว่า นักศึกษาต้องการอาจารย์ที่แต่งกายสะอาดและประณีต ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารใหม่ ๆ อบรมดัดเตือน

ดังนั้น หากครูเป็นผู้มีบุคลิกดีในหลาย ๆ ด้านแล้ว จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการสั่งสอนอบรม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากบุคลิกภาพจะมีความสำคัญต่อเด็กแล้ว ยังมีความสำคัญต่อตนเอง ต่อสถาบัน สังคม และประเทศชาติ ดังที่ บันลือ พฤกษ์วัน (2534 : 63) ให้ทัศนะไว้ว่า ผู้เรียนจะมีความรู้สึกนิยมยกย่องบุคคลที่เขาเลื่อมใส มักเกิดจากศรัทธา จากประสบการณ์ที่เขาได้พบเห็นและผู้เรียนอยากประพฤติตนให้เหมือน หรือมีบุคลิกที่เช่นเดียวกับบุคคลที่เขาศรัทธา ศรัทธาเป็นจุดหลอมรวมของพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นคือ บุคลิกภาพที่พบเห็นเป็นสง่า ความสมส่วน ท่าทางและการแต่งกาย ซึ่งภาพรวมที่พบเห็นภายนอก ความพึงพอใจจากการพบปะพูดคุย ได้รับการบอกเล่าหรือทราบถึงผลงาน ความดีเด่นในด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะตัว ความสนใจ เข้าใจ และเห็นอกเห็นใจผู้เรียน ย่อมสร้างศรัทธาให้เกิดในตัวผู้เรียนได้ดี

1.4 ด้านคุณธรรมของครู ผลการวิจัย พบว่านักศึกษามีทัศนะต่อพฤติกรรมของอาจารย์สาขาเลขานุการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความสำคัญจากข้อคำถาม พบว่า นักศึกษาต้องการอาจารย์ที่ยืนดีขึ้นชม ในผลสำเร็จของนักศึกษาอบรมสั่งสอนโดยเสมอกัน แก้ปัญหาให้นักศึกษาอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้เพราะนักศึกษาเห็นว่า คุณธรรมของครูมีความสำคัญต่อบุคคล สังคม และชาติบ้านเมือง ถ้าหากผู้ประกอบอาชีพครูไร้คุณธรรม นอกจากจะทำให้ตนเองและสถาบันวิชาชีพตกต่ำแล้วยังจะทำให้สังคมและชาติบ้านเมืองต้องตกต่ำไปด้วย ดังที่ท่านพุทธทาสกล่าวไว้ว่า ครู คือผู้นำทางวิญญาณ เพื่อให้ผู้เดินไปสู่จุดหมายที่พึงปรารถนา ครูควรมีความยินดีช่วยเหลือนักเรียนทุกคนเมื่อนักเรียนประสบปัญหาทั้งด้านส่วนตัว และด้านการเรียนการสอนอย่างเสมอหน้ากัน ทองคุณ หงส์พันธุ์ (2531 : 38) มีความยุติธรรม ซื่อตรงต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ มีความเที่ยงธรรมในการแก้ปัญหา

2. ผลการวิเคราะห์ตามสมมุติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาที่เรียนต่างสถานศึกษากัน มีทัศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการแตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่านักศึกษานักศึกษาที่เรียนต่างสถานศึกษากัน มีทัศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นด้วยเหตุผลที่ว่าในแต่ละสถานศึกษามีการจัดสภาพการเรียนการสอนต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างของอาจารย์ แต่ละสถานศึกษา สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สภาพแวดล้อมภายนอกที่ใกล้เคียงสถานศึกษา ความเชื่อมั่นที่มีต่ออาจารย์ของนักศึกษาตลอดจนความมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมของสถานศึกษานั้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มีผลต่อทัศนะของนักศึกษาทั้งสิ้น

สถานศึกษา ความเชื่อมั่นที่มีต่ออาจารย์ของนักศึกษาตลอดจนความมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมของสถานศึกษานั้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มีผลต่อทัศนคติของนักศึกษาทั้งสิ้น

3. ผลการวิเคราะห์ตามสมมุติฐานข้อที่ 2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการแตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่าการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาเป็นตัววัดความแตกต่างจะไม่ได้ผลชัดเจน ผลงานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฏฐวรรณ เหมนาถ (2528 : 69) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง ระดับปริญญาตรี ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ครูหรืออาจารย์ผู้สอนควรมีการสำรวจพฤติกรรมของตนในแต่ละด้านอยู่เสมออาจจะมาจากความคิดเห็นของนักศึกษา หรือจากเพื่อนครูอาจารย์ด้วยกัน เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้เป็นครูที่มีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามภารกิจและบทบาทของครูให้สมบูรณ์ขึ้น

2. ครูหรืออาจารย์ควรมีการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ข่าวสารเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยเฉพาะอาจารย์สาขาเลขานุการด้วยแล้ว ต้องสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีจะได้นำมาปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ครูควรใช้เทคนิคการสอนยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลางในการเรียน โดยให้คำชี้แนะให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล แต่ในขณะเดียวกันครูควรเป็นผู้แนะนำที่ดีในทุก ๆ ด้าน แก่นักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนในแต่ละสาขา ตามทัศนคติของผู้บริหาร และอาจารย์ที่ต่างสาขากัน

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่สอนทางด้านเลขานุการ

3. ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพครูเลขานุการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสงวณ. (2526). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์หามงกุฏ
ราชวิทยาลัย. 112.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2532). สารสนเทศสำคัญ. กรุงเทพฯ : กองการ
สนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- (2539). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพฯ : อรรถพล
การพิมพ์.
- คุรุสภา. (2533). "เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู". ข่าวคุรุสภา. 15(1) : 14-20; มิถุนายน.
- ฉวีวรรณ เหมนาค. (2528). ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของ
อาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เจลีเยว บุรีภักดีและคณะ. (2520). รายงานผลการวิจัยเรื่องลักษณะครูที่ดี. โรงพิมพ์ตำรวจ.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. (2523). วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร. (2532). "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริง และที่คาดหวังใน
ทักษะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, อัดสำเนา.
- ทองคูณ หงษ์พันธุ์. (2531). "วิฤตศรัทธาวิชาชีพครูกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพ". ใน
ผลการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถาบันการผลิตครู ครั้งที่ 11 วิทยาลัยครูเชียงใหม่
สหวิทยาลัยล้านนา. เชียงใหม่ : วิทยาลัยครูเชียงใหม่ สหวิทยาลัยล้านนา,
- ธนู แสงศักดิ์. (2505). "หลักการอันหนึ่งในการจัดการอาชีวศึกษา". อาชีวศึกษา. 6 : 18-24
กันยายน-ตุลาคม.
- (2521). "ศิลปะกับสังคม". วารสารจันทร์เกษม. 12-14 มกราคม.
- นิโลบล นิมกังรัตน์ และคนอื่น ๆ. (2526). การประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย เชียงใหม่ : ฝ่าย
วางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บันลือ พุกกะวัน. (2534). "ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่". กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช,

- บุญช่วย จินดาประพันธ์. (2525). "ปัญหาและความต้องการในด้านการเรียนการสอน วิชา
อุตสาหกรรมศิลป์ ระดับปกศ.สูง ของนักศึกษาอาจารย์และผู้บริหารในวิทยาลัยครู".
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,
อัสสัมชัญ.
- บุญชู มุลพินิจ. (2539). "การอาชีวศึกษากับการพัฒนากำลังคนในแผน 8". วารสารพัฒนาครู
อาชีวศึกษา. 5(11) : 19-20. ๒๕๓๙
- บุรินทร์ ปัทมาคม. (2536). "โหราศาสตร์เรียนรู้ด้วยตนเอง; ดาวพฤหัสบดีถึงความสุขุม
รอบคอบ". มติชนสุดสัปดาห์. ปีที่ 13 ฉบับที่ 659 ประจำวันศุกร์ที่ 9 เมษายน.
- ประสงค์ แสงแก้ว. (2521). พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครูลำปางตามทัศนะและ
ความคาดหวังของนักศึกษา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัสสัมชัญ.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2526). ผู้นำและพฤติกรรมการบริหารงาน. ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 14.
- ผจญ ชันชะวณะ. (2539). ครูสายบริหารธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์. มกราคม.
- พนอม แก้วกำเนิด. (2531). บันทึกการนิเทศการศึกษา 2531 กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :
จงเจริญการพิมพ์. 56.
- พิเชษฐ์ คงทน. (2528). "การพัฒนาคุณภาพครูประจำการ". อาชีวศึกษา. 1(8) 31 ; พฤษภาคม.
- เพ็ญสิริ จีระเดชากุล. (2533). ปรัชญาการศึกษา. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มานพ ภาษิตวิไลธรรม. (2527). พฤติกรรมที่คาดหวังและเป็นจริงในการให้การอบรมครู
ประจำการของอาจารย์วิทยาลัยครู. การวิจัยด้านการฝึกหัดครูและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการฝึกหัดครู. โรงพิมพ์การศาสนา.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2534). ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2531). หลักการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
บริษัทศิริพร.
- (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. (2537). เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. ฝ่ายวิจัยและประเมินผล
กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานคุรุสภา.
- วรศักดิ์ วรธัมโม, พระ. (2521). ครูกับศีลธรรม. กรุงเทพฯ : ธรรมบูชา.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2523). หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา. ไทยวัฒนาพานิช.
- วิชัย ตันศิริ. (2537). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี ข่าว
ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา. 7(4) : 54-55; ตุลาคม-ธันวาคม.

- (2538). *ประสิทธิภาพของอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.
- วิฑูรย์ อุปถัมภ์. (2530). *สมรรถภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพในวิทยาลัยครู*. กรุงเทพฯ : ศูนย์
นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา กรมฝึกหัดครู. 2530.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. (2527). *วารสารสถาบันพัฒนาข้าราชการ
พลเรือน*. 128.
- สันทนี พงษ์นัยรัตน์. (2532). "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเลขานุการคณะ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ" *ปริญญานิพนธ์*. การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุพัตรา มาศจิตต์. (2532). "ครูที่สังคมพึงประสงค์". *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. กุมภาพันธ์ -
มีนาคม.
- สุภากรณ์ กิตติประเสริฐ. (2537). *ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพาณิชยกรรมในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร*. *ปริญญานิพนธ์ ค.ม.* กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เลวลักษณ์ สิงห์วงษา. (2519). *พฤติกรรมการสอน การพูด เสียง ท่าทางและแบบของภาษา
ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน*. *ปริญญานิพนธ์ คศ.ม.*
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดลำนเา.
- อจจนา สุขารมณ และอรพินทร ชูชม. (2530). *การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ*.
หน้า 5. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- อยู่สุข ทำไร่. (2524). *ศึกษาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาค
กลาง*. *วิทยานิพนธ์ คศ.ม.* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อุดลำนเา.
- อาชีวศึกษา, กรม. (2537). *ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529*.
กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.

Armstrong, Harold R.E. (1973). "Performance Evaluation". *The National Elementary
Principle*. 5(2) : 51-55 ; February.

Batista, E.E. (1976). "The Place of Colleague in the Appraisal of College Teaching :
A Review of Literature," *Research in Higher Education*. 4.

Flanders, Ned A. (1970). *Analyzing Teaching Behavior*. Massachusett. Addison Wesley Publishing Company.

Gilbert, Hignet. (1951). *The Art to Teaching*. London : Metheum Co. Ltd.

Lehmann, Irvin J. and Welliam A. Mehrens. (1971). *Educational Research Reading in Focus*. New York : Holt Rienchart and Winson.

Oden, Chester W. "*Personality Profiles of Sucessful Inner - city Teacher and Appropriateness of the Responses Pre - Service Teacher of Similar and Differing Profiles to Simulated Inner - city Classroom Situations,*" Disertation Abstracts. 33 : 194 - A July.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1007/ 4445

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ กันยายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสหวิทยาการเขตฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางทิพเรศ สุพันธวรชาติ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา สาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยสหวิทยาการ" โดยมี รองศาสตราจารย์สาอองศ์ งามวิชา และ อาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 2 สาขาเลขานุการ จำนวน 52 คน ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยสหวิทยาการ ในระหว่างเดือนกันยายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางทิพเรศ สุพันธวรชาติ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

อธิบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทบ 1007/ ๕๕๕6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ กันยายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทยการธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางทิพเรศ สุพันธุ์วรชาติ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา สาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยแพทยการ" โดยมี รองศาสตราจารย์สาอางค์ งามวิชา และ อาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุเคราะห์ให้นักศึกษาระดับ ปวส.ชั้นปีที่ 2 สาขาเลขานุการ จำนวน 49 คน ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยแพทยการ ในระหว่างเดือนกันยายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางทิพเรศ สุพันธุ์วรชาติ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

อธิการบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทบ 1007/ ๔๔๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ กันยายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสหวิทยาการบางนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางทิพเรศ สุพันธวรชาติ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษา สาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยสหวิทยาการ" โดยมี รองศาสตราจารย์สาอากค์ งามวิชา และ อาจารย์อุงใจ แสงพันธุ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 2 สาขาเลขานุการ จำนวน 59 คน ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยสหวิทยาการ ในระหว่างเดือนกันยายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางทิพเรศ สุพันธวรชาติ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเห็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

อธิบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ภาคผนวก ข.
รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์อภัย รัตนะรัต	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
สภาสถาบันราชภัฏ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ประนอม อุดกฤษฎ์	รองอธิการบดีฝ่ายการเงินและทรัพย์สิน
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ
3. อาจารย์ณัฐศุภางค์ นพคุณ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนศึกษาเซตุน

ภาคผนวก ค.

แบบสอบถาม เรื่อง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์
ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ
ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

คำแนะนำ

จุดประสงค์ของแบบสอบถามชุดนี้ เพื่อทราบความสนใจ ความต้องการของนักศึกษาสาขาเลขานุการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่ออาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ คำตอบของท่านจะเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบต่อนานใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัย ผู้วิจัยจะนำผลมาประมวลในภาพรวม

คำชี้แจง

ในการตอบแบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพของท่าน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาใน 4 ด้าน ด้านวิชาการ
ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดตอบทุกข้อตามความเป็นจริง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่กำหนดไว้

1. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพณิชยการแห่งใด

- ☐ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน
- ☐ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
- ☐ วิทยาลัยพณิชยการบางนา

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับ ปวส. ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542)

- ☐ คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00
- ☐ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 - 2.50
- ☐ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนะของนักศึกษา ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรม
อาชีวศึกษา พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ

คำแนะนำ โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ
ในแต่ละข้อว่าควรมีระดับของพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓
ลงในช่องว่างด้านขวามือให้ตรงตามทัศนะของท่าน

พฤติกรรมของอาจารย์ ที่สอนสาขาเลขานุการ	ระดับที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
พฤติกรรมด้านวิชาการ					
1. มีความรู้ในวิชาสาขาเลขานุการอย่างลึกซึ้ง.....					
2. มีความเชี่ยวชาญในการสอน.....					
3. ใช้ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับงานเลขานุการได้.....					
4. เป็นผู้เฝ้าหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ.....					
5. ใช้อุปกรณ์สำนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ.....					
6. สามารถซ่อมแซมและรักษาเครื่องใช้สำนักงาน					
7. ควบคุมเครื่องใช้สำนักงานให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ งาน					
8. ใช้อุปกรณ์อย่างประหยัด.....					
พฤติกรรมด้านการสอน					
9. ชี้แจงแผนการสอนให้นักศึกษาทราบโดยละเอียด...					
10. สอนสาธิตการใช้อุปกรณ์สำนักงาน.....					
11. ใช้ภาษาในการเรียนการสอนเข้าใจง่าย.....					
12. ครูคอยแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาขณะใช้อุปกรณ์ สำนักงาน.....					
13. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมจริยธรรม.....					
14. สอนให้นักศึกษาทำงานอย่างมีระบบ.....					
15. นำความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการ สอน.....					
16. กำหนดงานเหมาะสมกับความสามารถของ นักศึกษา.....					

พฤติกรรมของอาจารย์ ที่สอนสาขาเลขานุการ	ระดับที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
17. ตรวจงานทุกชั้นที่มอบให้นักศึกษาทำอย่างละเอียด					
18. ติดตามงานที่มอบให้นักศึกษาทำอย่างสม่ำเสมอ....					
19. จัดห้องปฏิบัติการได้เหมาะสมกับการใช้งาน.....					
20. ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่ปิดป้อง.....					
21. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นระหว่าง การสอน.....					
22. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามนอกเวลาเรียนได้.....					
23. อธิบายปัญหาและยอมรับฟังข้อโต้แย้งที่มีเหตุผล...					
พฤติกรรมด้านบุคลิกภาพ					
24. ใช้กิริยาและวาจาที่สุภาพขณะทำการสอน.....					
25. มีความสะอาดและความประณีตในการแต่งกาย.....					
26. เป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ข่าวสารใหม่ ๆ					
27. มีวิธีพูดเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการเรียน.....					
28. ให้การอบรมและตักเตือนเกี่ยวกับความประพฤติ ของนักศึกษา.....					
29. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษา.....					
30. มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ.....					
31. รักษาความลับของนักศึกษาได้.....					
พฤติกรรมด้านคุณธรรม					
32. ยินดีชื่นชมในผลสำเร็จของนักศึกษา.....					
33. แก้ปัญหาให้นักศึกษาอย่างเป็นธรรม.....					
34. มีความอดทน อดกลั้น ระวังความรู้สึกได้.....					
35. ให้ความช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาต้องการ.....					
36. ยึดถือหน้าที่มากกว่าผลประโยชน์.....					
37. ให้ความอบรมสั่งสอนโดยเสมอภาค.....					
38. ตรงต่อเวลาในการสอน.....					
39. รักษาระเบียบวินัยอย่างเข้มงวดกับนักศึกษาทุกคน					
40. มีความสันโดษ.....					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางทิพเรศ

เกิดวันที่

สถานที่เกิด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

สถานที่ทำงาน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525

พ.ศ. 2527

พ.ศ. 2529

พ.ศ. 2543

ชื่อสกุล ศรีนวลดี

20 กรกฎาคม 2506

อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

บ้านเลขที่ 261/43 ซอยประชาอุทิศ 61

ถนนประชาอุทิศ เขตทุ่งครุ จังหวัดกรุงเทพฯ

อาจารย์ 1 ระดับ 5

วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิชาเอกเลขานุการ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาเอกเลขานุการ

วิทยาลัยพณิชยการบางนา

บริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

(เลขานุการ) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ